

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej;
Prezes Rady Ministrów;
Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej;
Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej;
Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej;
Posłanki i Posłowie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej;
Senatorki i Senatorowie Senatu Rzeczypospolitej Polskiej

List otwarty

w sprawie propozycji podniesienia progu uprawniającego do pomocy z Funduszu Alimentacyjnego zawartego w rządowym projekcie ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu poprawy skuteczności egzekucji świadczeń alimentacyjnych- druk nr 2987

Szanowni Państwo,

W związku z przyjęciem przez Radę Ministrów projektu, tak zwanego pakietu alimentacyjnego, bez uwzględnienia naszego wcześniej przesłanego stanowiska w sprawie wysokości progu dochodowego uprawniającego do pomocy z Funduszu Alimentacyjnego, jesteśmy zmuszone wyrazić stanowczy sprzeciw. Podniesienie progu dochodowego o 75,00 zł po 11 latach uznajemy za okazanie samodzielnym rodzicom bezgranicznego lekceważenia poprzez brak logicznego uzasadnienia podwyżki w takiej kwocie oraz brak dialogu ze stroną społeczną, reprezentującą samodzielnych rodziców.

Wysokość progu dochodowego do Funduszu Alimentacyjnego to poważne utrudnienie w dostępie do wsparcia publicznego dla dzieci, które nie otrzymują alimentów od jednego z rodziców. Z naszych szacunków wynika, że w Polsce ponad MILION dzieci nie otrzymuje alimentów zasądzonych prawomocnym wyrokiem Sądu. W kancelariach komorniczych prowadzonych jest około 600 tyś. spraw dotyczących egzekucji alimentów i z roku na rok ich ilość nie maleje. Ratunkiem dla samodzielnych rodziców miał być Fundusz Alimentacyjny, który w przypadku bezskutecznej egzekucji powinien wypłacać dzieciom świadczenie alimentacyjne. Z niezrozumiałych dla samodzielnych rodziców powodów uzależniono te wypłaty od spełnienia kryterium dochodowego pomimo, iż świadczenie alimentacyjne wypłacane przez Fundusz Alimentacyjny nie jest bezzwrotną zapomogą lub zasiłkiem, a jedynie rodzajem kredytu udzielonego dłużnikowi alimentacyjnemu.

Po wprowadzonej w zeszłym roku zmianie art. 209 Kodeksu Karnego, ogłoszono wzrost ściągalskości zadłużenia względem Funduszu Alimentacyjnego o 100%. Zgodnie z art. 14 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, może podwyższać wysokość progu dochodowego, kierując się wysokością wyegzekwowanych świadczeń alimentacyjnych. W związku z powyższym oraz faktem, iż kwota uprawniająca do korzystania ze świadczeń wypłacanych przez Fundusz Alimentacyjny **przez 11 lat nie została podniesiona ani razu**, zmiana polegająca na podniesieniu progu o 75,00 zł (z obecnych 725,00 zł do kwoty 800,00 zł) w rzeczywistości jest działaniem dalece niewystarczającym, nie spełnia bowiem kryterium realnej poprawy sytuacji miliona polskich dzieci i ich samodzielnych rodziców.

Przy obecnym progu 725 zł na osobę w rodzinie, wraz ze stale wzrastającą kwotą minimalnego wynagrodzenia **wszyscy pracujący na pełny etat rodzice z jednym dzieckiem** już w bieżącym okresie rozliczeniowym, czyli od 1 października 2018 r **nie spełniają kryterium dochodowego**. Dochód osiągnięty w 2017 r., czyli minimum 1459,48 zł, wykluczył te rodziny z pomocy, gdyż przekroczyli "magiczny próg" o 9,00zł. Proponowana zmiana ma zostać wprowadzona od 1 października 2019 r co spowoduje, że omawiana grupa rodzin jedynie na chwilę znajdzie się ponownie w kręgu osób uprawnionych do korzystania ze świadczeń z Funduszu Alimentacyjnego. W związku z planowaną na 2019 r. podwyżką minimalnego wynagrodzenia, te rodziny przekroczą próg dochodowy i po raz kolejny zostaną pozostawione samym sobie, doświadczając przemocy ekonomicznej zarówno ze strony drugiego rodzica dziecka, jak i Państwa Polskiego.

Świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego to ważny instrument polityki rodzinnej, który, prawidłowo użyty, może znacznie zmniejszać zagrożenie ubóstwem dzieci. Zniesienie progu dochodowego w dostępie do Funduszu Alimentacyjnego to ważny krok w kierunku destygmatyzacji dzieci nieotrzymujących alimentów i rodziców ich wychowujących. Stosowanie logiki zasiłku czy zapomogi działa stygmatyzująco - tymczasem dzieci nie są winne temu, że ich rodzice nie płacą alimentów. Niewysokie, ale powszechnie dostępne, nieograniczone progiem dochodowym "zastępcze" świadczenia publiczne na rzecz dzieci nieotrzymujących alimentów wypłacane są na przykład w Danii, gdzie znacząco przyczyniają się do zmniejszenia zagrożenia ubóstwem dzieci. Świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego to rozwiązanie, dzięki któremu potrzeby dzieci mogą być zaspokajane "na bieżąco", niezależnie od rozliczeń dorosłych - rodziców i instytucji, odpowiedzialnych za egzekucję alimentów. Wydaje się to sprawiedliwym rozwiązaniem, które zapewnia ciągłość zaspokajania potrzeb dzieci, bez obciążania ich ceną za niedoskonałe działanie instytucji.

Proponowane w pakiecie alimentacyjnym działania mogą przyczynić się do powolnej zmiany w działaniu instytucji - jednak nie przyczynią się do bezpośredniej poprawy warunków bytowych dzieci. Świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego są rozwiązaniem prostym, sprawdzonym i słusznie wywalczonym przez grupy samodzielnych rodziców. Podwyższenie progu o kilkadziesiąt złotych nie rozwiąże problemu, przeciwnie, jest posunięciem nieskutecznym i krótkowzrocznym.

Zgodnie z art. 71 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, Państwo w swojej polityce społecznej i gospodarczej uwzględnia dobro rodziny. Rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej, zwłaszcza wielodzietne i niepełne, mają prawo do szczególnej pomocy ze strony władz publicznych. W obecnej sytuacji wyżej wymienione rodziny niepełne nie otrzymują ze strony Rzeczypospolitej Polskiej żadnego skutecznego i realnego systemowego wsparcia. **Proponowana zmiana wysokości progu dochodowego do Funduszu alimentacyjnego w żaden sposób nie zapewni konstytucyjnego prawa do szczególnej pomocy ze strony władz publicznych ani dzieciom ani samodzielnym rodzicom.**

Wielokrotnie pisałyśmy do Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie zniesienia lub urealnienia progu dochodowego do Funduszu Alimentacyjnego. Składałyśmy również w tej sprawie petycje, pod którymi podpisało się tysiące osób. Każdorazowo uzyskiwałyśmy odpowiedź, iż w chwili obecnej nie są i nie będą prowadzone prace nad zniesieniem bądź urealnieniem progu dochodowego do Funduszu Alimentacyjnego. Dlatego proponowana zmiana budzi nasz niepohamowany sprzeciw. Nie ma i nie będzie naszej zgody na traktowanie samodzielnych rodziców i ich dzieci jako gorszych i stosowania względem nich perfidnej przemocy ekonomicznej. Podwyższenie progu o 75,00 zł traktujemy jako uwłaczające, poniżające i mające na celu jedynie pozorować działania na rzecz rodzin samodzielnych rodziców i ich dzieci.

W związku z powyższym, w imieniu własnym i wszystkich tych, którzy czują się pokrzywdzeni tą propozycją, domagamy się:

- zniesienia lub określenia progu dochodowego do Funduszu Alimentacyjnego jako kwoty minimum 100% najniższego wynagrodzenia, która pozwoli godnie żyć samodzielnym rodzicom oraz ich dzieciom
- zmian w zapisie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w taki sposób, aby próg uprawniający do pomocy z Funduszu Alimentacyjnego stanowił procentowe odniesienie do najniższego wynagrodzenia, do czasu jego zniesienia i mógł być waloryzowany wraz ze wzrostem najniższego wynagrodzenia

Lista poparcia:

Stowarzyszenie Poprawy Spraw Alimentacyjnych Dla Naszych Dzieci

Agata Chełstowska

Elżbieta Korolczuk

Równość i Nowoczesność

Agata Diduszko-Zyglewska - radna Warszawy

Stowarzyszenie Dolnośląski Kongres Kobiet

Dziewuchy Berlin

Berliński Kongres Kobiet

Femini Berlin Polska

Manifest Wolnej Polki

Federacja na rzecz Kobiet i Planowania Rodziny

Stowarzyszenie Stop Stereotypom

Ogólnopolski Strajk Kobiet

Protest Kobiet

Manifa Łódź

Czarny Protest Bielsko- Biała

Mężczyźni Przeciw Przemocy

Democracy is OK

Stowarzyszenie Pro Femina

Fundacja im. Kazimierza Łyszczczyńskiego

Stowarzyszenia Koalicja Karat

Fundacja KiDs

Fundacja na rzecz Równości i Emancypacji STER

Dziewuchy Francja

Koniński Kongres Kobiet

Stowarzyszenie Aktywności Lokalnej Era Kobiet

Fundacja Edukacja -Równość-Aktywność-Dialog Era Dialogu

Strajk Kobiet Zgorzelec

Strajk Kobiet Chrzanów

Nie składamy parasolek - OSK Katowice

Strajk Kobiet Poznań

Dziewuchy Węgorzewo

Strajk Kobiet Świnoujście

Trójmiejskie Dziewuchy Dziewuchom

Gryfiński Strajk Kobiet

OSK Zawiercie

Strajk Kobiet Toruń

Fundacja Nie Tylko Matka Polka Toruń

OSK Kraków

Fundacja RÓWNOŚĆ.INFO

Toruńskie Dziewuchy

Łódzkie Dziewuchy Dziewuchom

Stowarzyszenie na Rzecz Leczenia Niepłodności i Wspierania Adopcji NASZ BOCIAN